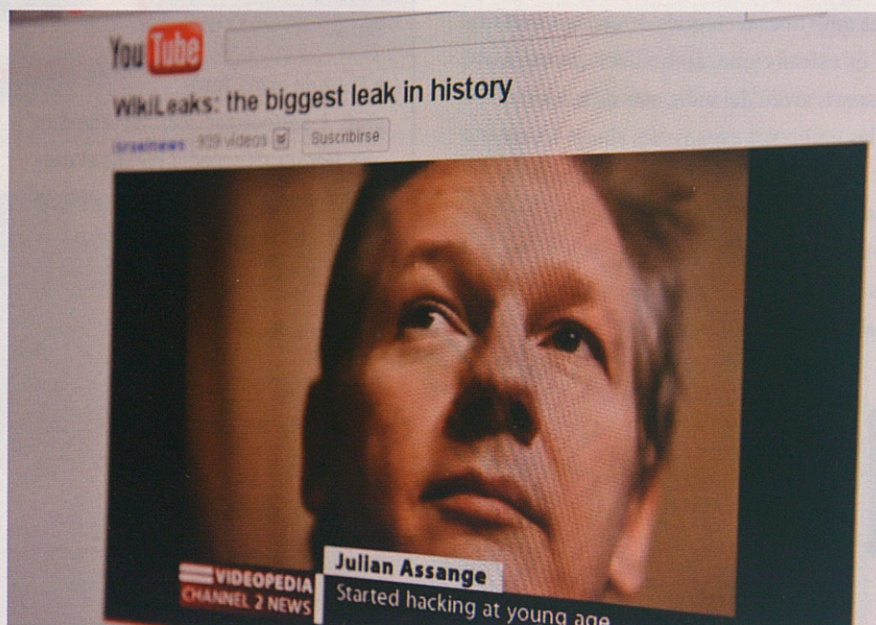

WikiLeaks inicia la seva croada informativa

La peculiar organització sense ànim de lucre liderada pel polèmic Julian Assange ha despilat davant l'opinió pública afers d'empreses i governs de tot el món, en una iniciativa singular en nom de la llibertat de premsa.

■ Roser Pros-Roca Fotos: Sergio Ruiz / Arxiu / Josep Cano

Julian Assange es va convertir en un icone per molts internautes.

WikiLeaks va néixer el 2006 i el fundador és el periodista australià Julian Assange. Aquest portal web que fa públics documents classificats (*leaks* significa literalment, "filtracions") té un funcionament simple i efectiu: WikiLeaks rep per part d'informants anònims documents classificats com a "sensibles", que contenen informació comprometedora i confidencial sobre política, religió i relacions internacionals, els comprova i els verifica, n'avalua l'abast i després els publica.

L'objectiu de WikiLeaks és treure a la llum el que s'amaga a la rebotiga de la política i el poder, mitjançant la publicació en el seu web, de diferents docu-

ments filtrats, capaços de causar tal impacte en l'opinió pública que poden desencadenar canvis socials, econòmics i polítics. En paraules d'Assange, "obtenir justícia és l'objectiu, el mètode és la

Segons el seu fundador, Julian Assange, "obtenir justícia és l'objectiu, el mètode és la transparència"

transparència". Així, no tan sols pretenen demostrar la corrupció d'alguns dels grups dirigents de la societat, sinó posar traves per evitar que segueixin actuant com fins ara, esdevenint una amenaça a la foscor que aquestes activitats necessi-

ten. La reacció en contra que han tingut molts governs i grups de poder, sembla confirmar la teoria d'Assange: que els poders fàctics se senten realment amenaçats.

WikiLeaks es va fer visible a la llum pública quan, el 5 d'abril de 2010, va publicar un vídeo enregistrat l'any 2007 en el qual es podia veure com uns soldats nord-americans assassinaven el reporter de l'agència Reuters, Namir Noor-Eldeen, el seu ajudant i nou persones més. El vídeo en qüestió va posar en situació d'escac el conjunt de l'aparell militar dels Estats Units.

Uns mesos més tard, el 25 de juliol, els diaris *The Guardian*, *The New York Times* i *Der Spiegel* van fer públics un total de 92.000 documents sobre la Guerra de l'Afganistan, tots ells generats entre els anys 2004 i 2009, que els arribaven a través de WikiLeaks i en els quals es descriu diferents actuacions ocultes fins al moment sobre víctimes civils provocades per soldats estatunidencs i dels països aliats i sobre connexions entre la intel·ligència pakistanesa i els talibans insurgents.

Poc després, el 22 de octubre, WikiLeaks feia públics 391.831 documents filtrats des del Pentàgon sobre la Guerra de l'Iraq, en els quals es revelaven l'ús de tortures i la xifra de 109.032 morts. El seguiment de la filtració es va fer a través de WikiLeaks i de les edicions digitals de *The Guardian*, *The New*

York Times, *Le Monde*, *Der Spiegel*, *El País*, Al-Jazira i el Bureau of Investigative Journalism. La BBC, citant el Pentàgon, va considerar-ho “la major filtració de documents classificats de la seva història”.

El 28 de novembre, WikiLeaks va fer arribar a la premsa internacional una col·lecció de 251.187 comunicacions entre el Departament d'Estat nord-americà i les seves ambaixades per tot el món. Aquestes comunicacions incloïen telegrames i documents de caràcter no secret, confidencial i secrets Afectaven un gran nombre de països, entre aquests, Alemanya, Corea del Nord i del Sud, Bòsnia Hercegovina, Canadà, la Xina, Espanya, el Japó, Sud-àfrica, el Pakistan, entre altres.

MECANISMES INTERNS

WikiLeaks sembla haver posat l'accent en una nova tendència periodística que té Internet com a punt principal de suport i que es fonamenta en la llibertat de premsa. A partir del conflicte que va generar en el govern nord-americà l'exposició pública d'informació secreta, de manera massiva i a través d'Internet,

En la seva estratègia el portal es va recolzar en mitjans de premsa de reconegut prestigi

van plantejar-se les diferències entre el periodisme tradicional i el “viquiperiodisme”. Tanmateix, WikiLeaks, en un primer moment, es va inclinar pel periodisme tradicional amb vista a exposar la informació filtrada dels diplomàtics nord-americans, donant a entendre que els diaris, en paper o digitals, segueixen sent vitals per fer arribar al gran públic informació real. L'aparició de WikiLeaks ha provocat que els mitjans tradicionals es plantegin crear els seus

Mitjans tradicionals s'han plantejat crear les seves pròpies eines per obtenir filtracions

mecanismes interns per obtenir un major nombre d'informacions filtrades. Així ho ha fet *The New York Times* mentre que Al-Jazira disposa d'una Unitat de transparència pròpia.

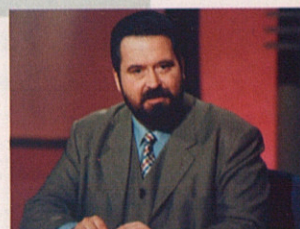
Però si, a final del 2010, WikiLeaks era el centre mundial d'atenció per les filtracions, un any després la seva imatge es veia seriosament afectada. Primer, el setembre, quan va donar a conèixer 250.000 cables sense protegir les fonts. I, al novembre, quan el Tribunal Superior de Londres va refusar el recurs d'apel·lació d'Assange, donant llum verda a la seva extraditació a Suècia per ser jutjat per delictes sexuals.

També va passar...

- L'1 de gener, el govern espanyol suprimeix la publicitat a RTVE amb la Llei de Finançament de la Corporació RTVE.

- El març, el nombre de lectors de premsa esportiva creix un 5% a Catalunya, mentre que el percentatge de lectors dels diaris d'informació general cau un 1,7%.

- El 30 abril, mor el periodista Jordi Estadella. També va ser presentador de televisió, actor de doblatge i gastrònom.

- El 22 de juny, Google assaja Newpass un sistema de notícies de pagament.

- L'11 de juliol, 15,6 milions d'espectadors (un 85,9% de quota de pantalla) segueixen la final del mundial de futbol de Sud-àfrica entre Espanya i Holanda.

- El 7 de setembre, mor el periodista i locutor de ràdio Joaquín Soler Serano a l'edat de 91 anys.

- El 22 d'octubre, comencen les emissions d'Esport3, un canal temàtic de TV3 dedicat íntegrament als esports.

- El 9 de novembre, VilaWeb compleix quinze anys amb una quinzena d'edicions consolidades.

- El 10 de desembre de 2010, el grup Prisa tanca el canal CNN+.

Neix l'Ara

El dia 28 de novembre de 2010, coincidint amb les eleccions al Parlament de Catalunya, el diari *Ara* es va començar a comercialitzar als quioscs de tot Catalunya. “Neix un món nou, neix un nou país, neix un nou diari”, deia l'eslògan. El rotatiu, que dirigeix Carles Capdevila, està impulsat per un grup d'empresaris dels àmbits periodístics, editorial i empresarial, entre els quals s'hi troben els periodistes Antoni Bassas, Albert Om, Toni Soler, Xavier Bosch, el grup Cultura 03, el grup Focus, la Fundació Lluís Carulla i l'empresari Ferran Rodés. *L'Ara* surt al mercat com un mitjà multiplataforma.